

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném v Praze dne 5. února 2025 v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Šotta a soudců JUDr. Jaroslava Cihláře a Mgr. Oldřicha Volence **odvolání státní zástupkyně** proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 25. října 2024, č. j. 5 T 70/2024-300, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. řádu se napadený rozsudek **ruší v celém rozsahu**.

Podle § 259 odst. 3 tr. řádu **se znovu rozhoduje** tak, že obžalovaný **D. S.**, narozený xxx v xxx, xxx, státní příslušník Ukrajiny, bytem xxx, xxx

je vinen, že

poté, co v přesně nezjištěné době dne 12. 9. 2023 z nezjištěného místa po vzájemné dohodě s jemu neznámou a dosud neustanovenou osobou, s níž se seznámil na facebooku, souhlasil, že této osobě za odměnu 3 000 Kč poskytne svůj bankovní účet číslo xxx, vedený u AirBank a.s., na jeho jméno, a xxx, vedený u FIO Banky na jeho jméno, jejichž je jediným majitelem a disponentem, s tím, že si na tyto účty nechá zaslat finanční prostředky, jejichž původ ani odesílatele neznal, načež ve dnech 19. 9. 2023 a 20. 9. 2023 obdržel na bankovní účet xxx příchozí platby 4 500 Kč, 9 500 Kč a 6 000 Kč z bankovního účtu xxx majitele F. C., a příchozí platbu 13 152 Kč z bankovního účtu xxx majitele K. H., a na bankovní účet xxx příchozí platby 4 500 Kč, 9 500 Kč a 14 500 Kč z bankovního účtu xxx majitele F. C., přičemž tyto finanční prostředky převedené z účtů F. C. a K. H. pocházely z trestné činnosti, když platby byly neoprávněně provedeny z účtů poškozených bez jejich vědomí,

obžalovaný při osobním setkání s neznámou osobou minimálně v době od 0:02 hod. dne 20. 9. 2024 do 0:35 hod. dne 20. 9. 2024 u bankomatu AirBank xxx, xxx, s jemu neznámou osobou převedl ze svého bankovního účtu xxx na svůj bankovní účet xxx částku 28 200 Kč, nato ze svého bankovního účtu xxx vybral peněžní hotovost v celkové výši 61 200 Kč, a to 7 výběry z bankomatu ve výši 17 500 Kč, 9 500 Kč, 6 000 Kč, 13 000 Kč, 2 000 Kč a 200 Kč, vybranou hotovost předal jemu neznámé osobě, za což od této osoby obdržel domluvenou odměnu ve výši 3 000 Kč, což je odměna zcela zjevně nepřiměřená náročnosti úkonů, jež měl pro neznámého pachatele vykonat, přičemž výše uvedené učinil, ačkoli původ přijatých peněžních prostředků mu nebyl znám, k převodu peněžních prostředků nebyl právní důvod, odesílatele peněžních prostředků

a neznámého pachatele neznal a osobně se s nimi předtím nikdy nesetkal, tedy byl srozuměn s tím, že se s vysokou pravděpodobností může jednat o finanční prostředky, jež jsou výnosem z trestné činnosti,

tedy

zastíral původ věci, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky,

čímž spáchal

přechin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 2 alinea 1 tr. zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 216 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **8 (osmi) měsíců**.

Podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se výkon trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání **20 (dvaceti) měsíců**.

Podle § 259 odst. 2 tr. řádu se **soudu I. stupně přikazuje, aby rozhodl o skutku pod bodem I obžaloby.**

Odůvodnění:

1. Státní zástupkyně podala k Obvodnímu soudu pro Prahu 4 **obžalobu** na obžalovaného D. S., a to

- pro přechin podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku ve formě pomoci podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku (pod bodem I); a dále
- pro přechin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 2 tr. zákoníku (pod bodem II).

2. Jednání pod bodem I spočívalo zjednodušeně řečeno v tom, že obžalovaný na základě dohody v úmyslu obohatit se poskytl jemu neznámé osobě čísla svých bankovních účtů, na ně si po předchozí dohodě nechal zaslat finanční prostředky, jejichž původ ani odesílatele neznal, a tím umožnil dokonání přechinu podvodu ve vztahu k poškozeným majitelům účtů, a zapříčinil tak vznik celkové škody ve výši 61 652 Kč. S možností takového následku přitom obžalovaný musel být minimálně srozuměn.

3. Jednání pod bodem II spočívalo zjednodušeně řečeno v tom, že obžalovaný na základě předchozí dohody s jemu neznámou osobou v návaznosti na jednání pod bodem I převedl z jednoho svého bankovního účtu částku 28 200 Kč na druhý svůj bankovní účet, z něhož následně vybral a předal jemu neznámé osobě 61 200 Kč, za což obdržel odměnu 3 000 Kč. U toho musel být obžalovaný minimálně srozuměn s tím, že finanční prostředky, s nimiž nakládá, jsou výnosem z trestné činnosti, svým jednáním znemožňuje jejich identifikaci a umožní pachatelům s nimi dále nakládat bez trestněprávního rizika.

4. **Rozsudkem ze dne 25. října 2024, č. j. 5 T 70/2024-300** (dále také „*nápadený rozsudek*“), uznal Obvodní soud pro Prahu 4 obžalovaného vinným přechinem legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 2 alinea první tr. zákoníku ve formě pomoci podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku. Toho se obžalovaný podle skutkových zjištění obvodního soudu dopustil tím, že: „poté, co v přesně nezjištěné době dne 12. 9. 2023 z nezjištěného místa po vzájemné dohodě s

jemu neznámou a dosud neustanovenou osobou, s níž se seznámil na facebooku, souhlasil, že této osobě za odměnu 3 000 Kč poskytne svůj bankovní účet číslo xxx, vedený u AirBank a.s., na jeho jméno, a xxx, vedený u FIO Banky na jeho jméno, jejichž je jediným majitelem a disponentem, s tím, že si na tyto účty nechá zaslat finanční prostředky, jejichž původ ani odesílatele neznal, načež ve dnech 19. 9. 2023 a 20. 9. 2023 obdržel na bankovní účet xxx příchozí platby 4 500 Kč, 9 500 Kč a 6 000 Kč z bankovního účtu xxx majitele F. C., a příchozí platbu 13 152 Kč z bankovního účtu xxx majitele K. H., a na bankovní účet xxx příchozí platby 4 500 Kč, 9 500 Kč a 14 500 Kč z bankovního účtu xxx majitele F. C., přičemž tyto finanční prostředky F. C. a K. H. pocházely z trestné činnosti prověřované na oddělení PČR OŘP Praha IV, SKPV, 6. OOK, pod č. j. KRPA-316983/TC-2023-001476, a toto trestní řízení pro podezření ze spáchání mimo jiné přečinu podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku bylo dle § 159a odst. 5 tr. řádu odloženo, poté obžalovaný při osobním setkání s neznámou osobou minimálně v době od 0:02 dne 20. 9. 2024 do 0:35 dne 20. 9. 2024 u bankomatu AirBank xxx, xxx, s jemu neznámou osobou převedl ze svého bankovního účtu xxx na svůj bankovní účet xxx částku 28 200 Kč, nato ze svého bankovního účtu xxx vybral peněžní hotovost v celkové výši 61 200 Kč, a to 7 výběry z bankomatu ve výši 17 500 Kč, 9 500 Kč, 6 000 Kč, 13 000 Kč, 2 000 Kč a 200 Kč, vybranou hotovost předal jemu neznámé osobě, za což od této osoby obdržel domluvenou odměnu ve výši 3 000 Kč, což je odměna zcela zjevně nepřiměřená náročnosti úkonů, jež měl pro neznámého pachatele vykonat, přičemž výše uvedené učinil, ačkoli původ přijatých peněžních prostředků mu nebyl znám, k převodu peněžních prostředků nebyl právní důvod, odesílatele peněžních prostředků a neznámého pachatele neznal a osobně se s nimi předtím nikdy nesetkal, tedy musel být srozuměn s tím, že se s vysokou pravděpodobností může jednat o finanční prostředky, jež jsou výnosem z trestné činnosti.“

5. Obvodní soud v odst. 13 odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že vypustil právní kvalifikaci jednání obžalovaného jako pomoci k přečinu podvodu a upravil (oproti obžalobě) skutek tak, jak je uvedeno ve výroku rozsudku, když dále vysvětlil, že ve vztahu k přečinu podvodu neshledal naplnění subjektivní stránky trestného činu.

6. Za přečin legalizace výnosů z trestné činnosti ve formě pomoci obvodní soud obžalovanému uložil trest odnětí svobody v trvání osmi měsíců, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu dvaceti měsíců.

7. V adhezním řízení pak soud podle § 229 odst. 1 tr. řádu odkázal poškozené K. H. a F. C. s jejich nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

8. **Státní zástupkyně** podala **odvolání v neprospěch** obžalovaného do **výroku o vině** rozsudku obvodního soudu. Namítá, že jednání samotného obžalovaného naplňuje znaky přečinu legalizace výnosů z trestné činnosti jakožto pachatele, a nikoli jako pomocníka. Ve veřejném zasedání své odvolání dále rozšířila. Obvodní soud se podle ní nesprávně odchýlil od koncepce dvou skutků podle obžaloby. Přečin podvodu byl dokonán až v okamžiku, kdy byly prostředky vylákané na poškozených poukázány na účet obžalovaného, a tím s nimi poškození nemohli nakládat. Obžalovaný se na podvodu podílel jako pomocník, když jednal zaviněně, a to ve formě minimálně nepřímého úmyslu. Na rozdíl od obvodního soudu se státní zástupkyně domnívá, že povědomost účastníka o detailech činu hlavního pachatele nemusí být podrobná a vyčerpávající, postačí základní informovanost o tom, že se hlavní pachatel dopustí jednání, jímž by mohly být porušeny zájmy chráněné trestním zákonem, pokud si je účastník vědom toho, že k tomu vlastním jednáním napomáhá. To muselo být v případě středoškolsky vzdělaného obžalovaného s určitou finanční gramotností naplněno. Další navazující jednání obžalovaného, spočívající v převodech, resp. sloučení prostředků na účtu obžalovaného a jejich výběru, směřovalo už jen k tomu zastrýt jejich původ.

9. Státní zástupkyně navrhla, aby odvolací soud primárně zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a vrátil věc obvodnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí, případně aby odvolací soud sám rozhodl o vině obžalovaného a shledal ho vinným přechodem legalizace výnosů z trestné činnosti jakožto pachatele, nikoli účastníka, a uložil mu přiměřený trest, přibližně totožný, jako uložil obvodní soud.

10. **Městský soud v Praze** jako soud odvolací shledal, že odvolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny obsahové náležitosti vyžadované § 249 tr. řádu. Přezkoumal proto v souladu s § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost výroků, proti nimž odvolání směřuje, jakož i správnost postupu řízení, které vydání rozsudku předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. Zároveň posuzoval, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, které, ač nebyly odvoláním vytýkány, mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání (§ 254 odst. 1 *in fine* tr. řádu).

11. Státní zástupkyně u veřejného zasedání rozšířila oproti písemnému odůvodnění odvolání o vadu spočívající v tom, že obvodní soud neshledal obžalovaného vinným také přechodem podvodu ve formě pomoci za skutek vymezený pod bodem I obžaloby. Vzhledem k tomu, že ustanovení § 249 tr. řádu neomezuje dobu, po kterou lze měnit rozsah a důvody odvolání a obojí lze měnit i po uplynutí lhůty k podání odvolání, popřípadě lhůty k odstranění vad odvolání, přezkoumal odvolací soud napadený rozsudek v rozsahu odvolání tak, jak zaznělo u veřejného zasedání (k přípustnosti tohoto postupu srov. R 36/2004, s. 280, Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek č. 9-10/2004 a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. září 2012, sp. zn. 4 Tdo 1081/2012).

12. Po takto provedeném přezkumu shledal odvolací soud, že odvolání státní zástupkyně je důvodné.

Ke vztahu přechodu podvodu a legalizace výnosů z trestné činnosti

13. Předně odvolací soud uvádí, že podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu jsou legalizace výnosů z trestné činnosti a jí předcházející (zdrojový, predikativní) trestný čin, z něhož byla získána jako výnos věc, jejíž původ je zastírán, i u totožného pachatele dva **odlišné samostatné skutky spáchané ve vícečinném souběhu**. Jednání spočívající v zastírání původu věci pocházející z trestné činnosti je novým a zcela jiným skutkem, který není totožný s původním trestným činem, z něhož je výnos z trestné činnosti získáván. Legalizace výnosů z trestné činnosti spočívající v zastírání původu věci musí časově navazovat na dřívější zdrojovou trestnou činnost (proto se někdy též hovoří o tzv. *post factum*), je charakterizována odlišným jednáním i následkem (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. června 2021, sp. zn. 5 Tdo 591/2021, uveřejněné pod číslem 3/2022 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní, odst. 47-49, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. ledna 2023, sp. zn. 3 Tz 28/2022, odst. 22, a ze dne 21. prosince 2022, sp. zn. 3 Tdo 816/2022, bod 16).

14. Konkrétně k predikativní trestné činnosti, která měla charakter podvodu, se vyjadřoval Nejvyšší soud ve výše citovaných usneseních ze dne 21. prosince 2022, sp. zn. 3 Tdo 816/2022, a ze dne 11. ledna 2023, sp. zn. 3 Tz 28/2022. Přechodu podvodu podle § 209 odst. 1 trestního zákoníku se dopustí pachatel, který sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou. Objektivní stránka trestného činu podvodu sestává ze tří znaků, které musí být ve vzájemné příčinné souvislosti, a to podvodného jednání, tzn. uvedení někoho v omyl, využití něčího omylu nebo zamlčení podstatných skutečností, a následku, který má dvě složky, tedy obohacení sebe nebo jiného a zároveň způsobení škody na cizím majetku (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. listopadu 2016, sp. zn. 8 Tdo 1145/2016).

15. Ve věci řešené Nejvyšším soudem pod sp. zn. 3 Tdo 816/2022 měl podvod spočívat v tom, že dosud neznámý pachatel uvedl prostřednictvím e-mailu v omyl australskou obchodní společnost věrohodně vypadajícím požadavkem na úhradu desítek tisíc Eur, v důsledku čehož tato společnost provedla platbu ze svého účtu na účet založený obviněným vedený v České republice. Ve druhé citované trestní věci, projednávané Nejvyšším soudem pod sp. zn. 3 Tz 28/2022, měl podvod spočívat v tom, že neznámý pachatel přesně nezjištěným způsobem uvedl v omyl tři poškození, v důsledku čehož byly převedeny peněžní prostředky z bankovních účtů těchto poškozených na bankovní účet založený obviněnou. V obou těchto případech Nejvyšší soud dospěl k závěru, že je zřejmé, že škoda na majetku poškozených vznikla teprve v důsledku zmíněné majetkové dispozice, tedy provedením jednotlivých bankovních příkazů k převodu peněžních prostředků z účtů poškozených na účet obviněných. Obvinění byli obohaceni až připsáním těchto prostředků na jejich bankovní účet. Až tímto okamžikem mohl být dokonán predikativní trestní čin podvodu. Dále Nejvyšší soud konstatoval, že na jednání obviněných až do okamžiku připsání peněžních prostředků na jimi založený účet je namístě – podle skutkových okolností případu, které ovšem je třeba náležitě objasnit a důkazně podepřít – nahlížet jako na eventuální pachatelství či na některou z forem trestné součinnosti, resp. účastenství v širším smyslu na trestném činu podvodu. K trestnému činu legalizace výnosů z trestné činnosti mohlo dojít teprve až v návaznosti na dokonání predikativního trestného činu podvodu.

16. I v projednávané trestní věci je, ve shodě s obžalobou a s odvolací argumentací státní zástupkyně uplatněnou u veřejného zasedání, třeba uzavřít, že trestný čin podvodu byl dokonán až v okamžiku připsání peněz na účet obžalovaného, a na jednání obžalovaného do tohoto okamžiku lze tedy nahlížet jako na možné účastenství na tomto trestném činu, nikoli na součást jednání naplňujícího skutkovou podstatu přečinu legalizace výnosů z trestné činnosti.

17. Platí, že soud může rozhodovat jen o skutku, který je uveden v žalobním návrhu (§ 220 odst. 1 tr. řádu). Znamená to však také, že soud je vždy povinen rozhodnout o podané obžalobě a vyčerpat ji – pokud jde o skutek – v celé její šíři. Je-li tedy předmětem obžaloby více samostatných skutků, musí soud o každém z nich rozhodnout jedním ze zákonných způsobů podle § 225 odst. 1 tr. řádu (k tomu rozhodnutí Nejvyššího soudu České socialistické republiky ze dne 1. listopadu 1972, sp. zn. 11 To 36/72, publikované jako R 45/1973 tr., nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. listopadu 2022, sp. zn. 5 Tdo 997/2022, bod 22 a zde citovaná judikatura, a dále komentářová literatura Púry, František. § 220 [Podklad pro rozhodnutí]. In: Šámal, Pavel a kol. Trestní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 2718).

18. V projednávané věci podala státní zástupkyně obžalobu pro dva odlišné samostatné skutky, které kvalifikovala jako přečin podvodu ve formě pomoci (zdrojový, predikativní trestný čin) a jako přečin legalizace výnosů z trestné činnosti. Obvodní soud rozhodl, že obžalovaný je vinen spácháním druhého z nich, o prvním z nich však vůbec nerozhodl, pouze jej nezahrnul do výroku rozsudku, když upravil popis skutku a tzv. vypustil právní kvalifikaci. Takový postup by byl zcela správný v případě, že by obžaloba byla podána pro jeden skutek kvalifikovaný jako více trestných činů spáchaných v jednočinném souběhu, nicméně za situace, kdy obžaloba byla podána pro dva odlišné skutky, nelze mu přisvědčit, neboť musí být rozhodnuto o obou skutcích.

19. Odvolací soud z hlediska formulace skutku dodává, že skutek, tedy určitou událost ve vnějším světě záležející v jednání osoby a následku tohoto jednání, nelze zaměňovat se slovním popisem skutku. Popis skutků uvedených pod body I a II obžaloby se nevyhnutelně do značné míry prolíná, resp. druhý skutek navazuje na první takovým způsobem, že jeho formulace bez zahrnutí údajů, které se vztahovaly k předchozímu skutku uvedenému pod bodem I obžaloby, by nebyla smysluplná. V obžalobě podané pro oba skutky bylo možné tuto formulační otázku vyřešit tím, že součástí popisu skutku pod bodem II obžaloby byl údaj o návaznosti „na jednání popsané pod bodem I“. Taková formulace ovšem není možná v situaci, kdy je odsuzujícím rozsudkem

rozhodováno – jak učinil soud I. stupně a jak činí též tento soud – pouze o skutku pod bodem II obžaloby (obdobná situace by vyvstala i v případě, že by trestní stíhání ohledně obou skutků byla již od počátku vedena odděleně). Soud I. stupně, jenž zamýšlel rozhodovat odsuzujícím rozsudkem pouze o skutku pod bodem II obžaloby, byť nepřesně neposoudil obě jednání jako dva skutky, podle odvolacího soudu v popisu skutku jasně vyjádřil, že obžalovaného uznává vinným pouze skutkem pod bodem II obžaloby, resp. že rozhoduje pouze o tomto skutku. Učinil tak zejména slovním vyjádřením – srov. výraz „*poté, co*“, po němž následovaly údaje vztahující se k předchozímu jednání obžalovaného (prvnímu skutku), a následně výraz: „*poté obžalovaný*...“; popisující již vlastní jednání obžalovaného, které soud hodnotil jako trestné a o němž rozhodoval. Tato skutečnost v souladu s formulací skutku ve výroku napadeného rozsudku jednoznačně vyplývá i z odůvodnění napadeného rozsudku. Soudem I. stupně užitou formulaci popisu skutku užil v tomto rozhodnutí i odvolací soud, neboť, jak již bylo uvedeno, neuvedení předchozích podstatných skutečností v popisu skutku, byť se samy o sobě týkaly jiného skutku, by činilo popis skutku původně uvedeného pod bodem II obžaloby, o němž je rozhodováno, obtížně srozumitelným. Především pak platí, že naplnění skutkové podstaty přečinu legalizace výnosů z trestné činnosti předpokládá předchozí spáchání zdrojového trestného činu, které tedy i v popisu skutku, jímž byl spáchán přečin legalizace výnosů z trestné činnosti, musí být určitým způsobem popsáno či vyjádřeno. Nelze tedy formulaci popisu skutku v napadeném rozsudku i v tomto rozsudku interpretovat tak, že je jimi rozhodováno i o skutku pod bodem I obžaloby.

K přečinu podvodu, resp. pomoci k tomuto přečinu

20. Ačkoli obvodní soud formálně nerozhodl o vině obžalovaného přečinem podvodu ve formě pomoci, z jeho odůvodnění vyplývá, že nepovažoval za naplněnou subjektivní stránku tohoto trestného činu: úmyslné zavinění. Vysvětlil to tím, že aby se jednalo o podvod podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku, musel by si být obžalovaný ještě před tím, než neznámé osobě umožnil přístup ke svému bankovnímu účtu, vědom toho, jaký zdrojový čin byl spáchán. Obžalovaný se nemohl dopustit podvodu, pokud mu nebyla známa žádná skutečnost o záměru neznámých pachatelů se obohacovat a způsob, kterým je tato činnost prováděna (odst. 13 napadeného rozsudku). S těmito závěry se odvolací soud nicméně neztotožňuje.

21. Trestný čin podvodu mohl být dokonán až připsáním peněz na účet obžalovaného, jak vysvětlil odvolací soud podrobně výše, tedy nemohl být dokonán ještě před tím, než obžalovaný umožnil neznámé osobě přístup ke svému bankovnímu účtu. Pomocníkem ve smyslu § 24 odst. 1 písm. c) je přitom ten, kdo úmyslně umožnil nebo usnadnil jinému spáchání trestného činu.

22. Podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku platí, že čin je spáchán úmyslně také tehdy, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může způsobit porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem, a pro případ, že je způsobí, s tím byl srozuměn. Podle § 15 odst. 2 tr. zákoníku je pak srozumění třeba chápat i jako smíření pachatele s tím, že způsobem uvedeným v trestním zákoně může porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem. Komentářová literatura i rozhodovací praxe přitom upřesňuje, že pro úmysl postačuje i pouhá představa možnosti výsledku, za podmínky, že taková představa se bezprostředně projevila v jednání pachatele (srov. Šámal, P. § 15 [Úmysl]. In: Šámal, P. a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 343, marg. č. 11, srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. srpna 2014, sp. zn. 4 Tdo 1010/2014, publikované pod č. R 55/2015 tr.).

23. K otázce srozumění, resp. zavinění ve formě nepřímého úmyslu se rozhodovací praxe rozvíjela mimo jiné v případech pachatelů – bílých koňů. Standardně vychází z toho, že převezme-li na sebe (typicky za nějakou drobnou úplatu) pachatel – bílý kůň závazek působit jako jednatel obchodní společnosti a v této funkci či v souvislosti s ní v podstatě bezmyšlenkovitě a za podezřelých okolností podepisuje či podepíše dokumenty, jejichž obsah je mu lhostejný, tj. o další

chod jím formálně řízené společnosti se nezajímá, je tzv. otevřen všem možnostem, a tudíž je u něj dáno přinejmenším srozumění s tím, že takové dokumenty nebo jejich část budou zneužity k páčání trestné činnosti, a to včetně trestné činnosti vysoké závažnosti (k tomu usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. srpna 2019, sp. zn. 3 Tdo 761/2019, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. listopadu 2008, sp. zn. 7 Tdo 1396/2008, publikované v Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu, sv. 51/2009, T 1147, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. listopadu 2011, sp. zn. 5 Tdo 1299/2011, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. srpna 2013, sp. zn. 5 Tdo 637/2013). Typické je takové jednání v případě daňových deliktů, v nichž pachatelé – bílí koně formálně vystupující v pozicích jednatelů obchodních korporací nemusí ani vědět, že tyto společnosti budou následně zneužity ke krácení daně.

24. Odvolací soud konstatuje, že pakliže vzal soud I. stupně, jak vyplývá z napadeného rozsudku, za prokázané, že obžalovaný se dohodl s jemu blíže neznámou osobou, s níž se seznámil na facebooku, že jí za odměnu poskytne své bankovní účty a nechá si na ně zaslat prostředky, jejichž odesílatele ani původ či důvod zaslání neměl znát, s tím, že prostředky následně vybere a za odměnu předá této či jiné rovněž jemu předtím neznámé osobě, přičemž z odůvodnění napadeného rozsudku zároveň nevyplývají žádné skutečnosti, na jejichž základě by měl obžalovaný důvod spoléhat či předpokládat, že jedná v souladu se zákonem, jde i v projednávané věci o tzv. „otevření se všem možnostem“, jež zakládá srozumění i s tím, že se obžalovaný podílí na trestné činnosti proti majetku, byť mu nejsou její bližší podrobnosti známy.

25. Není přitom přiléhavý odkaz obvodního soudu na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. července 2018, sp. zn. 7 Tdo 773/2018. Nejvyšší soud v tomto rozhodnutí řešil dovolání obviněné, jež byla uznána vinnou přečinem legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti podle § 217 odst. 1 tr. zákoníku, přičemž se nezabýval (z podnětu podaného dovolání ani nemohl) otázkou, zda jednání obviněné nemohlo naplňovat závažnější formu subjektivní stránky trestného činu (a tudíž být kvalifikováno podle odlišného ustanovení tr. zákoníku). Nadto, zjištěný skutkový stav v citované věci byl přece jen odlišný, neboť dovolatelka argumentovala též tím, že byla uvedena v omyl, když s ní byla osobami, jež ji zneužili, uzavřena dohoda o provedení práce. Pasáž, kterou obvodní soud přebral do svého odůvodnění – že krátkodobá přítomnost peněz na účtu obviněné byla jen prostředkem k tomu, aby se po vybrání a dalším odeslání k těmto prostředkům dostaly osoby skutečně obohacené trestným činem –, se pak týkala adhezního nároku na vydání bezdůvodného obohacení a nelze z ní činit závěry ve vztahu k výroku o vině. Projednávaná věc je rovněž odlišná od té, již se zabýval Vrchní soud v Praze v usnesení ze dne 27. února 2013, sp. zn. 4 To 7/2013, publikovaném pod č. R 12/2014 tr., na které obvodní soud rovněž odkazuje. Skutečnost, že jednání pachatele, který věc získanou majetkovým trestným činem obdrží od pachatele základního trestného činu a tuto věc dále převede na jinou osobu, nelze kvalifikovat jako trestný čin podvodu, jež vyplývá z citovaného rozhodnutí, totiž nevylučuje, aby se tatáž osoba podílela, ať již jako pachatel či účastník, na zdrojovém trestném činu a následně se dopustila trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti.

26. Bude tedy třeba, aby se soud I. stupně, vázán právním názorem odvolacího soudu vysloveným v předchozích odstavcích, znovu zabýval otázkou viny obžalovaného skutkem pod bodem I obžaloby a o tomto skutku rozhodl.

27. Na rozhodnutí soudu o vině obžalovaného skutkem pod bodem I obžaloby pak závisí též rozhodnutí o uplatněném **adhezním nároku** poškozených. Obecně totiž platí, že poškozený má ve vztahu k pachatelům, spolupachatelům zdrojového činu i účastníkům na něm, nárok na náhradu škody jako vůči spolušůdcům podle § 2915 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb. při splnění všech zákonných podmínek.

K přečinu legalizace výnosů z trestné činnosti: k vině a trestu

28. Odvolací soud se dále zabýval námitkami státní zástupkyně proti výroku obvodního soudu o vině obžalovaného přečinem legalizace výnosů z trestné činnosti jako účastníka (pomocníka). I ty shledal odvolací soud důvodnými: jednání samotného obžalovaného totiž naplňuje znaky pachatelství přečinu legalizace výnosů z trestné činnosti, nikoli pouze pomoci k tomuto přečinu.

29. Podle § 216 odst. 2 alinea první tr. zákoníku se tohoto přečinu dopustí ten, kdo zastírá původ věci, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině. Účastníkem – pomocníkem na dokonaném trestném činu nebo jeho pokusu je pak ten, kdo úmyslně umožnil nebo usnadnil jinému spáchání trestného činu [§ 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku].

30. Obvodní soud na podkladě správně zjištěného skutkového stavu právně posoudil, že obžalovaný svým jednáním *umožnil jinému* zastírat původ věci, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky. S tím však odvolací soud nesouhlasí.

31. Obžalovaný totiž jednáním popsaným ve výrokové části rozsudku sám naplnil všechny znaky skutkové podstaty přečinu legalizace výnosů z trestné činnosti, když prostředky, jejichž původ neznal a které mu byly zaslány na bankovní účty, sloučil na jednom účtu, vybral je a předal jemu neznámému člověku, to vše bez právního důvodu, a získal za to odměnu neodpovídající náročnosti úkolu; u toho musel být minimálně srozuměn s tím, že tyto prostředky mohou být výnosem z trestné činnosti. Obžalovaný tedy svým jednáním sám zastíral původ věci, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky, a naplnil skutkovou podstatu přečinu legalizace výnosů z trestné činnosti, nikoli k jejímu naplnění „jen“ pomohl jinému.

32. Odvolací soud proto napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. zákoníku v celém rozsahu zrušil a sám rozhodl o vině obžalovaného přečinem legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 2 alinea 1 tr. zákoníku.

33. Při úvahách o **druhu a výměře trestu** odvolací soud neshledal důvod odchýlit se od závěrů, jež učinil a řádně odůvodnil již soud I. stupně. Přihlédl shodně jako soud I. stupně k tomu, že na obžalovaného je třeba hledět jako na osobu dosud netrestanou, obžalovaný nemá žádný záznam v evidenci přestupků, nebyly o něm zjištěny ani žádné jiné negativní poznatky. K objektivní stránce trestného činu se obžalovaný doznal. Bylo shledáno, že se trestného činu dopustil toliko v nepřímém úmyslu. S ohledem na uvedené skutečnosti považuje odvolací soud, jakkoli pachatelství je obecně závažnější forma trestné činnosti než účastenství ve formě pomoci, trest uložený již obvodním soudem za zcela přiměřený, když od rozhodování soudem I. stupně nedošlo k žádné změně podstatných okolností. Odvolací soud proto uložil obžalovanému totožně jako obvodní soud trest odnětí svobody v trvání osmi měsíců, tedy pouze mírně nad dolní hranici zákonné trestní sazby projednávaného přečinu, která činí šest měsíců (horní hranice pak činí pět let). Současně odvolací soud výkon trestu podmíněně odložil na kratší zkušební dobu v trvání dvaceti měsíců.

Shrnutí

34. Odvolací soud shrnuje, že shledal odvolání státní zástupkyně důvodným v celém rozsahu. Odvolací soud se neztotožnil se soudem I. stupně, pakliže tento soud nerozhodl o skutku pod bodem I obžaloby. Neztotožnil se ani s právním posouzením jednání obžalovaného pod bodem II obžaloby, jímž jej obvodní soud uznal vinným, jako účastenstvím ve formě pomoci k přečinu legalizace výnosů z trestné činnosti, nikoli jako pachatelstvím tohoto přečinu.

35. Odvolací soud proto zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu. Zároveň na podkladě již soudem I. stupně správně zjištěného skutkového stavu sám rozhodl o vině obžalovaného trestným činem legalizace výnosů z trestné činnosti a o trestu za něj.

36. Ve vztahu ke skutku pod bodem I obžaloby pak odvolací soud podle § 259 odst. 2 tr. řádu přikázal soudu I. stupně, aby o tomto skutku rozhodl, přičemž je soud I. stupně vázán právním názorem odvolacího soudu vyjádřeným především v odst. 22-24 odůvodnění tohoto rozsudku. Bude též třeba, aby v návaznosti na rozhodnutí o vině rozhodl obvodní soud znovu též o uplatněnému nároku poškozených na náhradu škody.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Lze však proti němu podat ve lhůtě **dvou měsíců** od jeho doručení **dovolání** prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (§ 265e tr. řádu). O dovolání rozhoduje **Nejvyšší soud** (§ 265c tr. řádu). Právo podat dovolání přísluší **nejvyššímu státnímu zástupci**, na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále **obviněnému** pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr. řádu). Obviněný tak může **učinit pouze prostřednictvím obhájce** (§ 265d odst. 2 tr. řádu). Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – m) tr. řádu nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Proti výroku rozsudku, jímž soud I. stupně přikázáno, aby rozhodl o chybějícím výroku, nelze dovolání podat.

Praha 5. února 2025

Mgr. Jan Šott, v.r.
předseda senátu